FDF GLOBUS

2 møder for puslinge og tumlinge. Mød Neelam fra Nepal, der har brug for hjælp i familiens landbrug.

Hjælp Neelam med drivhuset

I Nepal er man påvirket af klimaforandringerne, derfor bygger de drivhuse med vandingssystemer, så de kan have flere afgrøder. Derfor skal vi bygge et drivhus ud af en mælkekarton og et vandingssystem som en kuglebane.

Aldersgruppe:	**Puslinge og tumlinge**
Inde/ude?:	**Valgfrit**
Antal deltagere:	**2-100**
Varighed:	**1,5-3 timer**

Til lederen

Til dette møde skal børnene arbejde med Verdensmål nr. 12 om 'Bæredygtig forbrug og produktion'. Læs mødebeskrivelsen godt igennem og læs med fordel mere om verdensmålet på https://www.verdensmaalene.dk/. Inden mødet kan du bede børnene, om at tage mælkekartoner med og materialer til kuglebanen, så I genbruger og ikke køber nye ting. Husk at affaldssortere papir og pap, når I er færdige! Start mødet ud med at læse introduktionen op og vise billederne. Hvis I har lyst, kan I klæde jer ud som Neelam og leve jer ind i rollen.

Efter introduktionen kan I lave to aktiviteter med børnene. *Aktivitet 1* handler om at lave et drivhus af en mælkekarton. *Aktivitet 2* handler om at lave en vandingsanlæg.

Lav evt. også mødet: “Neelam slipper ænderne løs på marken”.

Introduktion til verdensmålet

Har I hørt om Nepal? Nepal er et land i Asien, som ligger meget langt fra Danmark, og hvor vejret er meget anderledes. Dér bor Neelam på 7 år med sin mor og søskende. De dyrker deres egne grøntsager og har et drivhus, som de lige har fået et nyt smart vandingssystem til. Vandingssystemet sørger nemlig for, at de kan dyrke mange flere grøntsager end før, fordi planterne bliver vandet på den helt rigtige måde. Vejret I Nepal har forandret sig meget de sidste par år, så det er slet ikke til at stole på, når man skal dyrke markerne.

Èt af Verdensmålene - nemlig nr. 12: ‘Bæredygtig forbrug og produktion’, handler om de ting, som vi bruger til daglig fx madvarer, tøj, legesager og møbler. Det handler om, hvordan de bliver produceret på fx en fabrik eller i landbruget, og hvad der sker når vi køber dem.
For Neelams familie er det vigtigt at de kan stole på deres landbrug, så de er sikre på at få mad og penge til fx at gå i skole. Det hjælper et drivhus og et vandingssystem med! For os i Danmark betyder det fx, at vi skal sikre os, at de ting, som vi køber i butikkerne, ikke forurener naturen, og vi ikke smider en masse ud, som faktisk godt kan bruges.

Aktivitet 1: Drivhus af mælkekarton

Materialeliste

- Mælkekarton (1 per barn)
- Karse
- Plastikposer
- Vat
- Tape
- Tusser, glimmer, maling, farvet pap/papir og lignende til dekoration

Beskrivelse

Ligesom de bruger drivhuse i Nepal, skal vi lave hver vores eget drivhus.
Hvert barn har en mælkekarton:

1. Klip bunden af 3cm oppe
2. Klip de næste 5cm af
3. Klip 4 ruder af ca. 5x7cm i toppen af mælkekartonen (Se billede)
4. Klip 1 cm slids op i hvert hjørne fra bunden på stykket med de 4 ruder, så den kan komme over bunden med karse.
5. Klip ruder af gennemsigtige plastikposer, som er lidt større end hullerne i mælkekartonen.
6. Tape ruderne på indersiden af mælkekartonen i toppen og bunden.
7. Læg vat i bunden af mælkekartonen, og gør det fugtigt. Så derefter karse deri og vand det, hvis det er nødvendigt.

8. Tape evt. åbningen til, hvor man normal hælder mælken ud
9. Lad børnene dekorere drivhuset, med hvad i lige har i kredshuset
10. Sæt mælkekartons-drivhuset på bunden
11. Lad børnene få drivhuset med hjem, så de kan vande den ca. hver anden dag.

Aktivitet 2: Vandingsanlæg som kuglebane

Materialeliste

- Alt godt fra kredshuset (Bed evt. børnene om at tage materialer med hjemmefra, fx toiletpapirsruller, rør, aviser mm.)
- Tape
- Sakse

Beskrivelse

For at afgrøderne får nok vand og i de rigtige mængder, så skal vi bygge et vandingsanlæg. Nogle steder har man dog ikke vand lige ved siden af planterne, så det skal transporteres derhen og fordeles, så planterne får lige meget vand.
Derfor skal vi bygge en kuglebane, for vi kan transportere en kugle, der symboliserer vandet. Kuglen og vandet vil nemlig begge kun blive transporteret det rigtige sted hen, hvis banen har en hældning. Kuglebanen kan bygges af alt det, man lige har, og den kan tapes sammen.

Refleksion

Snak med børnene om:

- Hvad har du selv haft med til mødet? Hvad er det blevet brugt til nu? Hvad var der sket med det, hvis vi ikke havde brugt det her?
- Dyrker I noget derhjemme i jeres have? Har I et drivhus? Hvis ikke, hvor får I så grøntsager og madvarer fra?
- Når I vander planterne i jeres hus og have, hvor kommer vandet så fra?

Afslutning

Slut mødet/møderne af med at synge ‘Skal du med?’, nr. 30 i March og Lejr Eller “Alt det mindste som Gud skabte”, nr. 39 i March og Lejr

Hvis I har mere tid kan I evt. afslutte mødet med at holde én af andagterne fra andagtsmaterialet om verdensmålene. I finder det på https://fdf.dk/nyheder/7-andagter-om-verdensmaal

Neelam slipper ænderne løs på marken

I Nepal har man ænder på rismarkerne til at spise insekter og ukrudt, samtidig med de gøder marken med deres afføring. Vi skal nu bygge vores egen and, hvorefter ænderne i en leg skal spise insekter og ukrudt.

Aldersgruppe:	**Puslinge og tumlinge**
Inde/ude?:	**Både ude og inde**
Antal deltagere:	**2-100**
Varighed:	**1,5 time**

Til lederen

Til dette møde skal I arbejde med Verdensmål nr. 12 om Bæredygtig forbrug og produktion. Læs mødebeskrivelsen godt igennem og læs med fordel mere om verdensmålet på https://www.verdensmaalene.dk/. Inden mødet kan du bede børnene tage brugte toiletruller, æggebakker og lignende med, så I genbruger og ikke køber nye ting. Bliv gerne inspireret af ting I allerede har i kredshuset. Husk at affaldssortere papir og pap, når I er færdige!
Start mødet med at læse eller genfortælle introduktionen med historien om Neelam.

Efter introduktionen kan I lave to aktiviteter med børnene. *Aktivitet 1* handler om at lave en and ud af genbrugsmaterialer. *Aktivitet 2* er en leg, hvor børnene skal lave en stafet med ænderne.

I kan finde inspiration i beskrivelsen herunder, men brug gerne jeres fantasi.

Lav evt. også mødet: "Hjælp Neelam med drivhuset".

Introduktion til verdensmålet

Der er mange smarte måder at være bondemand på. I Danmark bruger mange landmænd pesticider for at holde ukrudtet væk. Men I Nepal har Neelam på 7 år fået en mega smart idé til at holde insekter og ukrudt væk fra deres rismarker. Neelam har nemlig fundet ud af, at deres ænder eeelsker småkravlet. Derfor lukker Neelam og hendes mor ænderne Rip, Rap og Rup ud på rismarkerne, så de kan spise alle lækkerbiskener.
Det fungerer bare enormt godt, og de har aldrig haft så god en rishøst før. Der er nemlig en ekstra gevinst ved ænderne. De gøder markerne med deres lort! Der er en masse gode sager i andelort, og det får risen til at gro og gro og gro.

Verdensmål nr 12 "Bæredygtig forbrug og produktion" handler om at producere fx madvarer på en smart måde, så man får en masse ud af det uden at forurene naturen. Neelam har fundet et god løsning, hvor der kun bruges naturlig gødning og ingen pesticider. Det hedder økologisk landbrug. Derudover bliver ænderne dejlig fede, så de kan sælge dem på markedet og få penge til de ting, som de mangler. I Danmark er mange landmænd også økologiske, og næste gang du er i supermarkedet, kan du kigge efter Ø-mærket, som viser at maden er økologisk.

Aktivitet 1: Vandingsanlæg som kuglebane

Materialeliste

- Alt godt fra kredshuset (gerne genbrugsmaterialer, fx papir, aviser, toiletrulle, æggebakke)
- Tape
- Lim
- Farver, tusser eller maling
- Saks

Beskrivelse

Punkt 1. Overvej hvordan anden skal bygges op. I eksemplet her er anden bygget af to toiletruller, der skal bruges til kroppen og hovedet, og to dele fra en æggebakke, som skal være benene. Toiletrullen, der ikke er halveret, skal bruges til kroppen, hvor den ene ende limes og derved udgør halen. Når limen er tørret, males kroppen i den farve, man ønsker anden skal være. Derefter kan man klippe to vinger ud af den halve toiletrulle, der ikke skal bruges til hovedet og male dem. Man kan også klippe vingerne ud i farvet karton så man ikke behøver at male den. Når vingerne er klippet og malet færdig limes de på hver side af kroppen.

Punkt 2: Imens vingerne tørrer på kroppen, kan man lave ben og andefødder. Klip benene så korte og i den form, som du har lyst til og mal dem i en flot farve. Herefter laves andefødder ved at klippe i et stykke karton eller andet der kan ligne fødder. Når benene

og fødderne er blevet malet, limes fødderne fast på benene. Imens de får lov til at tørre, laves andens hoved.

Punkt 3: Nu skal hovedet til andet laves. Brug den halveret toiletrulle og mal den i den ønskede farve. Der kan også klippes et næb og øjne til anden. Når hovedet er færdigt, limes det på kroppen og det samme gør benene.

Aktivitet 2: Ænderne på marken

Materialeliste

- Tøjklemmer i 3 forskellige farver - hvis I ikke har tøjklemme i kredshuset, så find en anden ting, som har tre farver.
- 2 baljer

Beskrivelse

Ligesom ænderne spiser ukrudt og insekter på markerne, så skal jeres ænder gøre det samme. Her har man en mark(gulv/græsplæne) med en masse tøjklemmer i 3 forskellige farver (disse symboliserer risplanter, ukrudt og insekter). Der skal dog være lige mange af hver. Ca. 3-4 meter fra tøjklemmerne skal stå to baljer. Børnene og deres ænder deles i to hold. Det ene hold samler de eks. gule tøjklemmer (ukrudt), det andet hold samler de eks. blå tøjklemmer (insekter) og tilbage er de eks. hvide tøjklemmer (risplanterne). Legen laves som en stafet, hvor én fra hvert hold løber af gangen og henter én tøjklemme. Tøjklemmen skal sættes på anden, når man henter den hjem til baljen. Så handler det om for hvert hold at samle deres ukrudt eller insekter først og ikke tage risplanterne.

Hvis der er mange deltagere, kan man tage flere forskellige farver tøjklemmer og samme antal baljer mere. Her kan tøjklemmerne symbolisere bestemte typer ukrudt og insekter.

Refleksion

Snak med børnene om:

- Hvilke gode ting kommer der ud af, at kvinderne har fået ænderne? Nævn gerne flere ting.
- Kan I komme med eksempler derhjemme fra, hvor I udnytter en ressource fuldt ud? Fx en madvare, hvor man får brugt alle dele + emballage til noget.

Afslutning

Slut mødet/møderne af med at synge 'Skal du med?', nr. 30 i March og Lejr Eller "Alt det mindste som Gud skabte", nr. 39 i March og Lejr

Hvis I har mere tid kan I evt. afslutte mødet med at holde én af andagterne fra andagtsmaterialet om verdensmålene. I finder det på https://fdf.dk/nyheder/7-andagter-om-verdensmaal